

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 350—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 500—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 2000—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 700—	Priloga listu stane Din 100 za 1000 kom	

Mala raznanila do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din—

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matéž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

1. Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagnske pošiljatve.
Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.
Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3,20 za kg. Pri vagnskem odjemu po Din 3,05 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kaljeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 172 za 100 kg franko vsaka postaja, na drobno Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagnskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razkležena kostna moka, 30% fosforove kisline, ¼% dušika po Din 115 za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200 za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat, 16% po Din 92 za 100 kg, v vrečah po 100 kg. Pri pol ali vagnskem odjemu cena po dogovoru Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra na bazi 18%, pri odjemu 15.000 kg po Din 115, za 100 kg; pri odjemu 10.000 kg po Din 116 za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 117 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122 za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6. pri 100 kg.

2. Semena.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezprečeničnost.

	Din
Domača detelja	19.—
lucerna, pristna francoska	24.—
lucerna italijanska	18.—
švendska detelja	26.—

hmeljska lucerna	19.—
bela detelja	32.—
mačji rep	15.—
pasja trava	30.—
francoska pahovka	36.—
angleška ljulika	14.—
laška ljulika	15.—
travniška bilnica	22.—
travniška latovka	46.—
lisičji rep	34.—
navadna šopolja	34.—
pasji rep	36.—
ovčja bilnica	28.—

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28; II. za peščeno zemljo kg Din 28; III. za srednje težko zemljo kg Din 24; IV. za težko zemljo kg Din 24; mešanica za vrtno travo kg Din 26.

Korenjevo seme, dolgo, zlatorumeno po Din 45 za kg.

Semenska pesa, in sicer: Mamut, rdeča po Din 26 za kg; Eckendorfska, rumena po Din 32 za kg; Olive, rumena po Din 28 za kg. — To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grahara (grahica), jara po Din 4,50 za kg.

Semenski oves, rumeni Ligovo po Din 2,75 za kg; orig. češki po Din 3 za kg.

Vreče iz lute kakor pošiljka se posebej računa po lastni cenah.

3. Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2,75 za kg, na drobno Din 3,80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3,50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3,80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3,80. Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6 za kg, na drobno Din 6,50 za kg, najmanj 5 kg.

Promiut, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12 Din kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

4. Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1750, VFS12 po Din 2150, VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2500; z varnostno varovalko Din 2800; EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobiljač za oves EMO po Din 2000.

Reporeznica, domača, mala 400 Din, velika 800 Din.

Reporeznica „Borek“, EWAD po Din 630, Din, **Borek EWB** po Din 760, **EWC** po Din 980, **EWL** po Din 740, **EWO** po Din 740.

Brzoparilnik Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. 1850.

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumiljevi seski za napajalnike po Din 30.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, **E2** za 100 lit. po Din 1400, **F** za 140 lit. po Din 2000; **G** za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, **MO** za 60 lit. Din 1350, za 100 lit. **KL** po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750. **Laktodensimeter** (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani, tip 33 Din 570, tip 25 Din 690.

Sirišče dansko originalno **Hansenovo** v prahu (iz Kodanija), v škatljah po 25 gr po Din 15, 50 gr po Din 25, 100 gr po Din 45, 500 gr po Din 180.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; znamke za perutnino po Din —,25 za komad.

5. Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Cepilna smola v škatljah po $\frac{1}{2}$ kg po Din 8.—; v škatljah po $\frac{1}{4}$ kg po Din 15.—; $\frac{1}{8}$ kg po Din 28.—.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencih gnezd Din 135 do 150, **peresa k škarjam** po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A.H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice ročne, Perras, bakrene po 1 lit. Din 220, po 2 lit. Din 230, ponikljane 1 lit. Din 230, po 2 lit. Din 250. Podaljšane cevi za te škropilnice po Din 30 za komad.

Škropilnice, **Flickove nahrbtnne** po sistemu Jessernigg po Din 640 komad, s pumpo na poteg po Din 640 za komad.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Škarje za strizenje meje od Din 40 do Din 120.

Papirnat drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepilne pasove po Din 1 za meter. Dobi se v zvitihi po 50 m, v zalogi Maribor.

Vrtno zalivalke „Jalag“ 10 lit. Din 180, 12 lit. Din 200, 14 lit. Din 215, 16 lit. 225.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po $\frac{1}{4}$ kg po Din 20, v ročkah po $\frac{3}{4}$ kg Din 50.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Ralijsvo liče, kg po 20.— Din.

6. Vinogradniški in kletarski predmeti.

Trtne škropilnice, bakrene, original **Vermorel** po Din 480, sistem **Vermorel** po Din 500, sistema **Kmetijska družba** po Din 450, prava francoska **Superieur** po Din 500, in original **Austria** po Din 500 za komad.

Potrebnosti k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, navadni **razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik** za trte po Din 90 za komad, **razpršilnik** za trte mali po Din 40, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem **Fr. Nechville** po Din 140.

Gumiljeve cevi za škropilnice po Din 15 za meter, tenke po Din 8.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdečo $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

7. Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojilne sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojilne sesalke E 450 Din 900; **F** 375 Din 950; **F** 400 Din 980; **F** 450 Din 1000; **G** 320/450 cm Din 900; **G** 350/500 cm Din 940.

Gnojilna sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Razpršilnik za gnojilne sode po Din 110 in Din 130.

Lopate za štihanje po Din 24.

Lopate za štihanje, nasajene po Din 64 do Din 80.

Lopate za nakladanje po Din 24.

Grablje železne, 10 do 16 zob po Din 12.50 do 20.

Vile železne, s tremi roglji po Din 13, s štirimi po Din 14.

Vile, **garantirane**, s štirimi roglji po Din 25.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, **D10MN** po Din 1050, **D9SS** po Din 1100.

D7MN po Din 900, s plužno na vijake Din 1150; **D5MN** po Din 700; **NW5** po Din 1130; dvojni obračalni plug **BW5** po Din 1650; dvobrazdni plug **ZH9** po Din 1520.

Osipalnik BHR po Din 400; **DHUN** po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, **D7MN** po Din 300; **D6MN** po Din 270; **SUN** na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; **HNW7** po Din 470.

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.

Brane.

Dvodolne njivske **MI** 780 Din, **MII** 750 Din.

Lahke posevne **IVaL** po Din 520; **IVbL** po Din 450.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po Din 1100 za komad, **Ara 16** po Din 1420.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750.

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.

Sejalni stroji 5 vrstni **H5b** po Din 1650, **Budučnost** po Din 4500.

Trijerji (originalni **Heidovi**), razr. II/2 po Din 3100, II/1a po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Trijer „Feniks“ po Din 3500, **špiralni** po Din 1500.

Trijer Feniks II/20 po Din 3100, II/23 po Din 5600.

Robkači za koruzo EMR po Din 1120. **Robkač ročni Mig-non** po Din 100.

Izluščevalec za deteljo, **EVSM** Din 1650.

Vitelj (gepelj) **EGF** po 3230 Din; **EGF** za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj **ER** po Din 1630, **D800** po Din 540.

Bencin - motor Lorenz 3 HP po Din 11.500, 4HP po Din 15.500, 3 HP s pumpo 17.000 Din; **Benzin-motor Lorenz** 3 HP stabilni po Din 10.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Francoski ključ (**francozi**) **Rapid**, mali po Din 35, srednji po Din 62, veliki po Din 100 za komad.

Izhaja 15 in zadnjega v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din etno. Posamezna številka stane 1 D n. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 5.

V Ljubljani, 15. marca 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Občni zbori podružnic. — Novi predpisi za trošarine prosto prevožnjo vina za domačo rabo vinogradnikov. — Kmet, trgovina in industrija. — Saditev okopavin v pravilne vrste. — Naprava novih travnikov. — Smotreno krmjenje privesnic. — Skropilnice za sadno drevice. — Redič kot vrtna zelenjad. — Posli na kmetih. — Deset zapovedi za kurjorejo. — „Zeleni teden“ v Berlinu. — Vinogradniški kongres v Beogradu. — Kriza v hmeljarstvu. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijski tečaji in predavanja. — Gospodarske stvari. — Anton Cvenkel. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo perutnine. — Razne vesti. — Tržni pregled. — Inserati.

Občni zbori podružnic.

Načelnštva podružnic povprašujejo, kdaj lahko skličejo občne zbor, na katerih bi se obravnavale tekoče zadeve ter izvolili podružnični odbori kakortudi zastopniki za družbeni občni zbor. V tem oziru je počakati na sklep glavnega odbora, ki mora najprej sprejeti vse letos priglase člane, ki jih je že okrog 25.000, določiti podroben način volitev po proporcu pri podružnicah, kakor ga predpisujejo §§ 28—32. družb. pravil in sklicati podružnične občne zbor.

Da se pa vsled tega delovanje podružnic ne prekine, naj sedanja načelstva skličejo zborovanja članov, ki jih pa ni objavljati v „Kmetovalcu“.

Na njih se naj obravnavajo vse tekoče zadeve podružnic: računski zaključek za leto 1929, proračun delovanja za leto 1930, zbiranje naročil za kmetijske potrebščine, za umetna gnojila, za modro galico, semenje, kmetijske stroje itd. Pretresajo naj se tudi razna strokovna in stanovska vprašanja, ki zanimajo kmetovalce, le volitev odborov in delegatov se ne sme vršiti.

Tudi o teh zborovanjih članov je sestaviti zapisnik in prepis doposlati družbi, da bo obveščena o delovanju podružnic.

Kmetijska družba.

Novi predpisi za trošarine prosto prevožnjo vina za domačo rabo vinogradnikov.

Lastniki vinogradov ali vinogradniki, ki obdelujejo vinograde sami ali s plačanimi dninarji, a niso pod kontrolo (po čl. 108. troš. prav.), ker niso trgovci z alkoholnimi pijačami in tudi ne izdelovalci alkoholnih tekočin za trgovino, morajo, če žele med letom za domačo potrebo prevoziti gotove količine vina na dom v drugi občini, prijaviti, ko so vino pridelali izza 20. novembra, toda najkasneje (če ga pretakajo pozneje) do 31. januarja ves pridelek vina pristojnemu oddelku finančne kontrole, ki preskusi prijave, ugotovi količino vina ter vnese vse to v posebno knjigo. Ti vinogradniki morajo obenem s prijavo o pridelku vina vložiti prošnjo (kolek 5 Din), naj se jim dovoli prevažati vino na dom in v koliki množini na mesec. Oddelek finančne kontrole pošlje prošnjo s svojim poročilom finančni direkciji, ki sme dovoliti prevoz vina iz ene občine v drugo brez pla-

čila državne in oblastne trošarine za vinogradnikovo domačo potrebo do 100 litrov na mesec. Dovolilo se vpiše v knjižico, ki jo oddelek finančne kontrole izroči prosilcu proti plačilu odredene cene za knjižico. Vinogradnik mora prevoz vsake količine na podlagi tega dovolila prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole, ki količino vpiše v kontrolno knjižico.

Prevoz grozdja in mošta med trgatvijo iz občine, kjer so vinogradi, je vsakomur prost brez prijave in dovolitve, ker grozdje in mošt nista trošarinska predmeta. Prav tako ni vino iz tako prevoženega grozdja in mošta zavezano plačilu trošarine, če ni lastnik vinograda obenem trgovec z vinom ali predelovalec alkoholnih pijač.

Vinogradniki, ki prosijo za trošarine prost prevoz vina v občino stalnega bivališča, pridejo torej pod kontrolo in njih pridelki vina se morajo točno

Nabirajte nove člane! — Čitajte in shranjujte „Kmetovalca!“

kontrolirati, pri čemer se vračuna izguba pri ležanju vina po veljavnih predpisih. Ta kontrola seveda ne velja za vinogradnike, ki imajo svoje vinograde v isti občini, in za vinogradnike, ki ves pridelek za domačo porabo prevozijo v občino svojega bivališča v obliki grozdja ali mošta. Za vse ostale vinogradnike veljajo predpisi člena 108. trošarinskega pravilnika.

Kmet, trgovina in industrija.

Komaj v zadnjem času smo prišli do prepiranja, kako daleč si segajo v roko kmet, trgovec in industrijalec. To velja posebno pri nas z mlado industrijo in trgovino ter poljedelstvom, ki se komaj razvija v smeri modernizacije. Vsi ti tvoritelji bogastva so poklicani, da ustvarijo ono, kar si vsak izmed nas želi — blagostanje. Naša industrija dela za 80% našega naroda in kdo so to, ako ne baš poljedelci. Ali ne prodaja trgovina ravno tem 80%. Iz tega vidimo, da zavisita oba od blagostanja kmeta. Ako ima ta denar, ga ima tudi trgovec in industrijalec in tovarniški delavec. Ako ima kmet denar, dela tudi delavec, ker le takrat lahko upa, da bo delo trajalo in da ne izgubi svojega zaslužka.

Zakaj hočemo poudariti to! Radi tega, ker hočemo povedati, da so tu industrija in trgovina in vsi drugi sloji poklicani, da v prvi vrsti konsumirajo proizvode naše zemlje, našega kmeta. Danes ni tako! Povsod, kamor se obrnemo po mestih, vidimo še nebroj produktov, ki so k nam uvoženi iz tujine in to tudi takih, ki se doma pri nas proizvajajo oziroma bi se lahko proizvajali, ako bi našli dovolj odmeva v mestnem konsumu. Naša proizvodna sila bi se dvignila za najmanj 100% in bi se mnogo izboljšala, ako bi pri nas zahtevali povsod samo naš proizvod. Še mnogo finih vrst sira dobivamo od drugod, a to vse na škodo naše živinoreje. Tako tudi razno sadje prihaja k nam, a naše zastaja na trgu in gnije po shrambah kmeta. Fina vina v steklenicah se uvažajo od drugod med tem, ko imamo doma dovolj in še preveč tega. Zdi se mi da podcenjujemo, kar je našega in vse drugo nam je dobro in fino, če tudi je manj vredno.

Po drugi strani pa opazujemo, da tudi kmet ne vrši svoje naloge napram konsumentu tako, kot bi jo moral. Koj ko zapazi, da s svojimi produkti gre na boljše, že hoče izkoristiti priliko in, ako je le mogoče, poslabša kakovost. To se posebno opaža pri mleku, maslu in siru ter drugih produktih. Jasno je, da tako postopanje odbija kmeta in meščana. A škodo ima vsaj na videz vedno le kmet sam, kar v tem primeru tudi zasluži.

Kolikor poljedelstvo, toliko trgovina in industrija se morajo pri nas podpirati. Da bo kmet uspeval, naj industrija in trgovina propagirata in pospešujeta konsum agrarnih produktov. A kot odškodnino za trud najdeta oba v povečanem konsumu industrijskih proizvodov. Kmet pa mora tu uveljaviti svojo težnjo, da zahteva, da se njegovi produkti upoštevajo v prvi vrsti, in bilo to pri dobavi vojaštvu kakor tudi vsem onim, ki zavise od državne uprave. Na teritoriju naše banovine imamo mnogo vojaštva in to bi moralo predvsem konsumirati samo produkte banovine; v tej težnji pa jo morata podpirati industrija in trgovina.

Ta sistem so uvedli v Nemčiji in na Češkem kakor tudi v Italiji in uspeva dobro in v korist kmeta in drugih slojev.

Vse naše gospodarstvo je tesno povezano med seboj, radi tega mora delovati s podvojeno silo in skupno.

Dipl. com. F. Gomišček.

Saditev okopavin v pravilne vrste

Pri današnjih razmerah je delati na to, da se vse obdelovanje po njivah in drugih zemljiščih kolikor mogoče olajša in poceni. Kdor dela sam in s svojo družino, lahko obdeluje sadeže na rokah ali kakor mu bolj kaže, kdor je pa navezan na najete moči, mora gledati, da gre delo hitreje in ceneje izpod rok in da se obenem tudi dobro opravi. To je pa le v tem primeru lahko mogoče, ako sejemo in sadimo okopavine, ki potrebujejo največ dela, v pravilne vrste, in sicer toliko narazen, da jih je mogoče okopavati z vprežnim orodjem. Tako delo je veliko ceneje in hitreje, kakor če ga moramo opravljati na rokah.

Je pa še druga velika prednost pri saditvi v vrste. Pri taki saditvi je odločen rastlinam enakomeren in dosti velik prostor, vsled česar se rastline enakomerno in sploh bolj ugodno razvijajo. Rastline imajo dosti zraka, svetlobe, toplote in vlage, kar vse pripomore k enakomernejšemu in sploh bolj ugodnemu razvoju.

Krompir, koruza, pesa, fižol so rastline, ki jih moramo saditi v primerni razdalji in v vrste, da jih pozneje lahko obdelujemo z večjim uspehom. Tudi repa in korenje dajeta pri setvi v vrste lepše uspehe, ker jih je lažje obdelovati in nam tudi s prostornih ozirov en in drug sadež bolj uspeva.

Za tako saditev je treba zaznamovati predvsem vrste. To storimo na gladko povlečeni njeni z enovprežnim razčrtalnikom (markerjem), ki reže s svojimi lemeži v potrebni razdalji plitke brazdice, in sicer hkrati po 3 ali 4. Po teh brazdicah sadimo (sejemo) dotično okopavino, koruzo, peso itd. Če imamo sejalni stroj, gre delo še hitreje od rok in brez razčrtalnika.

Pri nas običajno setev koruze in pese na široko bi morali povsod odpraviti, ker je s tako setvijo združeno veliko dražje obdelovanje, po drugi strani pa slabši uspehi na pridelkih. Po naprednih krajih imajo setev in saditev v pravilne vrste povsod že dolgo časa vpeljano in se ž njo povsod pohvalijo! Storimo tudi mi tako!

— n.

Naprava novih travnikov.

Če d'narcev ima kmet, ima jih celi svet.

Tako se glasi hrvatski narodni pregovor. Da je ta pregovor resničen, prizna vsak, kdor je živel v tistih srečnih časih, ko je imel kmet denar. Pri nas v Sloveniji se posebno poudarja ob vsaki priliki: umna živinoreja je edini dohodek poleg gozda, ki daje kmetovalcu toliko denarnih virov, da krije ž njimi najnujnejše potrebe. Ker je prvi in glavni pogoj poleg

dobro plemenske živine zadostna in dobra krma, ki jo doma pridelamo, hočem na kratko omeniti napravo novih, pravilno zasejanih travnikov. Ako opazujemo naše travnike po deželi, ki so se sami zasejali, vidimo, da se šopiri po nekaterih travnikih le vsakovrstni plevel, le malo pa dobrih trav in detelj. Take slabe travnike bi bilo nujno potrebno preorati in nekaj let obdelovati kot njivo, in po preteku časa na novo posejati z mešanico trav in detelj. Imamo pri nas v nekaterih legah njive, ki jih obdelujemo z očitno izgubo n. pr. tik ob vodi, kjer jih vsaka večja povodenj poplavi in uniči ves pridelek, pa naj bo sejano kar hoče; na njivah tik ob vasi imajo sosedove ali domače kokoši vedno svoje veselje v vsakem žitu; njive v močvirnatem svetu i. t. d. so ravno tako slabe. Njive v takih slabih legah nam kaže spremeniti v travnike, ker le s tem si zagotovimo vsaj nekaj dohodkov iz takih prostorov.

Ker daje poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani za manjše poskuse potrebno seme zastonj, po

vrh tega pa še umetno gnojilo za drugo leto, je umestno, da se v vsaki občini zgane po par ali še več naprednih kmetovalcev in napravi tozadevne poskuse z napravo novih travnikov. S tem ni rečeno, da moramo vse njive spremeniti v travnike, ampak le tiste, ki bi nam dajali več dohodkov kakor sedaj njive.

Pričujoča slika nam kaže umetno zasejani travnik drugo leto po setvi, ki je bil pognojen s 500 kg mešanih umetnih gnojil KPN ter dal pridelka sena in otave na 1 ha 8610 kg ter še sočno jesensko pašo. Ako čitamo strokovno časopisje, ki poroča o enakih uspehih v drugih deželah pri tej ali oni kulturi, se nam zdijo ti uspehi bajka, novejši poskusi pri nas pa nam pričajo, da se da s strokovnim znanjem in dobro voljo tudi pri nas marsikaj doseči. **Težko je danes kmetu za denar, še težje pa nam bo, ako se ne bomo oprijeli vsake rešilne bilke, ki si z njo opomoremo do večjih dohodkov v našem gospodarstvu.**

F. Vide.

Sl. 12. Lep uspeh s polnim gnojenjem travnika. KPN pomeni gnojenje s kalijem, forsorovo kislino in dušikom.

Smotreno krmljenje prvesnic.

V predzadnji številki „Kmetovalca“ z dne 15. februarja t. l. sem priporočal, da naj se tudi pri nas vpelje bolj smotreno krmljenje prvesnic, in sicer že pred porodom, zlasti pa ob prvi mlečnosti, ker se da takrat najlažje vplivati na zboljšanje mlečnosti. Navedel sem tudi zgled takega krmljenja, ki sem ga povzel iz nekega nemškega spisa. V navedenem primeru se je dvignila mlečnost prvesnice v prvih treh dneh po porodu od 61 do 121 mleka. Poleg druge dobre in tečne krme obstoječe iz detelje, sena in korenstva je dobila prvesnica že četrty dan 4 kg močnih krmil.

Ta zgled nam kaže, da je bila krma zelo obilna in tečna in da je tako močnemu krmljenju pripisati, da se je mlečnost tako dvignila. Pripisati moramo to pa tudi naravni ali prirodni sposobnosti živali, da je mogla vso krmotako ugodno pretvarjati v mleko.

Pri tem pa moram s pogledom na naše živinorejske razmere sledeče pripomniti. Če hočemo, da bomo tudi pri nas dosegli tako lepe uspehe, je treba, da imamo živali, ki so po svojih naravnih svojstvih zmožne, proizvajati iz použite krme pred vsem mleko. To lastnost imajo dobre molznice, pa tudi njih potomstvo, če smo ga prav vzgajali. Zato je važno, da odbiramo za plemo le zarod od najboljših mlekaric, ker se ta lastnost podeduje, s smotrenim krmljenjem pa pospešuje. Kal (zasnovo) za dobro mlečnost mora imeti pa žival v sebi, da se pozneje lahko razvije. Samo s tem naravnim svojstvom pa tudi ne bi bilo ustrezno, če bi se ta lastnost ne mogla razviti s pametnim krmljenjem. To je eno, na kar moram v tem primeru opozarjati.

Drugo je pa to, da se mora močno krmljenje tudi izplačati, da mora biti rentabilno ali dobičkonosno. To je za gospodarja glavno merilo za vpekljavo takega krmljenja. Če se tako močno krmljenje ne izplača, bi bilo napačno in neupravičeno, če bi po-

kladali toliko močnih krmil. Premnoge naše živali bi zaenkrat ne povrnile tako močnega krmljenja, če mu niso vajene, zlasti ne po krajih, kjer je mlečnost v obče bolj slaba in kjer mleko slabo vnovčujemo. Treba pa tudi tukaj, da mlečnost pospešujemo, toda bolj zmernim potom, ki odgovarja obstoječim razmeram. Glavno je, da ne trpi žep. S tem hočem reči, da je delati razliko med našo rejo in med rejo po najbolj naprednih živinorejskih krajih, kjer so pogoji za rejo molzne živine veliko ugodnejši.

Slednjič je treba še na nekaj opozoriti. Da nam bo molzna žival močna krmila dobro izkoriščala in vračala za to izdane stroške, je treba, da je taki krmi vajena že od mladih nog. Dobra in tečna poletna paša zadostuje sama na sebi, toda ko začnemo s pokladanjem suhe krme, je treba pomagati z močnimi krmili, da se privadi želodec uspešni prebavi beljakovin in drugih hranil. Le živali, ki so od mladega vajene prebavi močnih krmil, bodo dobro izkoriščale taka krmila, druge pa ne.

R.

Škropilnice za sadno drevje.

Zgodnja spomlad je gotovo najprimernejši čas, da poškopimo sadno drevje z raznimi zatiralnimi sredstvi kakor na pr.: z **arborinom**, raztopino **modre galice** in **apna**, **žveplovo-apneno brozgo** itd. proti nešteti boleznim in živalskim škodljivcem. Škrop-

drevesnimi škropilnicami. Družbi se je posrečilo nabaviti novo drevesno škropilnico z imenom „Vega“.

Za večje posestnike, odnosno podružnice priporočamo ta sistem, ki je od vseh drevesnih samodelnih (avtomatičnih) škropilnic razmeroma najcenejši. Škropilnica deluje s pritiskom 6—8 atm. ter škropi 5—8 m visoko. S pomočjo bambusove cevi

Slika 13. Ročna škropilnica sistem „Sirius - Perras“.

ljenje sadnega drevja je namreč brez dvoma eno najvažnejših del, ki ga moramo redno vsako leto opravljati, ravnotako kakor obrezovanje i. t. d. Da pa škropljenje pravilno obavimo, je važno, da uporabljamo dobre škropilnice, ki na fino pršijo omenjena sredstva po rastlini.

Dandanes uporabljamo razne sisteme škropilnic, ki so več ali manj vse dobre, kakor n. pr.: Flickova škropilnica, Holderjeva, Nechville itd. Pred dvema leti je bila opisana v „Kmetovalcu“ tudi ročna škropilnica „Ideal“ SB, ki je zelo solidno izdelana, a je sedaj ni več dobiti. Da pa ustrezemo našim članom, zlasti našim manjšim posestnikom, se nam je posrečilo dobaviti si ročno škropilnico sistema „Sirius“, ki je slična prejšnji „Ideal“.

Ta škropilnica je za manjše posestnike posebno pripravna. Z njo se lahko poškopri sadno drevje, predvsem seveda nizkodebelnato, in druge vrtno rastline, ako jih napadejo škodljivci. Prednost tega sistema je tudi v tem, da **razškropilnik lahko čistimo**, kar je bilo pri „Idealu“ težje, zlasti, če smo uporabljali bolj zgoščena zatiralna sredstva.

Za pravilno škropljenje visokodebelnega drevja moramo pa imeti prave drevesne škropilnice. Z navadnimi nahrbtnimi vinogradniškimi škropilnicami ne moremo škropiti drevja iz enostavnega razloga, ker ne nesejo curka visoko in tudi večjega pritiska ne vzdrže. Za silo si sicer lahko pomagamo z lestvami, da pridemo nekoliko višje od tal, ali to je zelo nerodno. Visoko drevje dosežemo do vrha le s pravimi

zamoremo škropiti najvišje drevje. Slično kakor pri vseh avtomatičnih drevesnih škropilnicah se mora tudi pri tem sistemu najprej napumpati zrak (pribli-

Slika 14. Drevesna škropilnica „Vega-Perras“.

žno na dve atmosf.) in nato šele škropimo. Škropilnica je izdelana iz posebne kovine, ki je jako vzdržna proti razjedanju po karbolinejevih sredstvih, modri galici itd.

Fr. Kafol.

Radič kot vrtna zelenjad.

Ta zelenjad raste pri nas v divjem stanju povsod, zlasti ob obronkih poti. Vrtnarska umetnost je iz te rastline vzgojila lepe sorte radiča s širokim, zelenim listjem, pa tudi z rdečim in pisanim. Radič je dvoletna, jako trpežna rastlina. V prvem letu dobivamo od njega listje, ki ga žanjemo večkrat do pozne jeseni; v naslednji pomladi, čim se zemlja nekoliko ogreje, že odganja, da ga lahko spodrezujemo, ali dokler ne odganja v seme, tudi nadalje žanjemo. V zimskem času je izvrstno nadomestilo solate, ki je takrat še ni in se izvrstno prilega zmešan s fižolom ali krompirjem. Ako ni pregloboko spodrezan, odžene ponovno.

Za poletno porabo v kuhinji bomo sejali zeleni širokolistnat radič (tržaški radič), ki ima nežno in mehko listje. Za krmo prasičem pa rdeči treviški,

med druge rastline, ki dozore poleti, posejemo radič ob pletvi, med turščico pa takoj po osipanju.

Za pridelovanje radičeve solate s siljenjem izkoplamo primerno množino radičevih rastlin, prikrašamo listje na kakih 5 cm in ga vložimo v posebne grede v kleti, v hlevu ali kakem drugem prostoru, kjer ne zmrzuje. Ako razpolagamo z dovoljnim prostorom, ga vložimo na tla v vodoravno gredo. Ako smo pa s prostorom na tesnem, naredimo pokončno, stožčasto, ali pa navpično gredo ob zidu.

(Dalje prih.)

Posli na kmetih

Če dobimo kedaj res kmetско zbornico, je eno njenih prvih nalog, da uredi poselsko vprašanje na kmetih, ker tukaj se kaže za to ureditev velika potreba. Nekaj čudnega je, da je dandanes, ko vlada

Sl. 15. Uspeh polnega gnojenja pri ovsu. Na sliki predstavlja PKN del prostora, ki je bil pognojen s Tomasovo žlindro, kalijevo soljo in amonijem sulfatom.

pisani magdeburški in goriški. Za spodrezovanje spomladi za našo prehrano pa je vsaka sorta dobra. Mnogi ga ne marajo zaradi nekoliko grenkega okusa. Temu je pa največ krivo gnojenje s svežim gnojem, zato ga bomo sejali na zemljišče, ki je bilo leto prej pognojeno za kako drugo rastlino.

Rekli smo, da radič v pomladi zgodaj odganja. To nam kaže, da ne potrebuje za rast toliko toplote, kakor nekatere druge rastline. To njegovo dobro lastnost uporabljajo s pridom za pridelovanje siljenega radiča pozimi. V ta namen volimo rajši rdeče in pisane sorte, ker naredé močnejši koren, ker so trpežnejše, in ker jih lepa rdeča in pisana barva dela mikavnejše.

Radič sejemo od zgodnje pomladi do konca junija, bodisi na široko ali pa na 10 cm oddaljene vrstice, pa tudi kot medsetev med grah, nizki fižol, turščico in druge rastline. Na posebne gredice ga sejemo za žetev listja, med druge kulture pa tiste sorte, katere nameravamo siliti pozimi. Tega slednjega sejemo redkeje, da naredi krepke korene. Čim debelejši je koren, tem lepše nam odžene pozimi, ker ima več rezervnih snovi v sebi. Med grah, fižol, ali

po svetu takšna brezposelnost kakor še nikoli, na kmetiji tako težko dobiti posla, zlasti dekle, ki bi znala vsaj malo opravljati kmečka dela.

Vsi drugi stanovi se pritožujejo, da imajo premalo plače, vendar je imajo toliko, da lahko boljše plačajo svoje posle, kakor jih zamore kmet. Zato hiti vse v mesto, kjer se jim poleg boljše plače nudi tudi komodnejše življenje. Povedati pa hočem nekaj, kar naj se ne prezre, in sicer v korist ugleda poselskih služb na kmetih.

Če vprašamo danes kmeta, si li zadovoljen s poslom, bo malokateri pritrdil, deloma upravičeno, deloma pa, ker nismo z nobeno stvarjo zadovoljni; če vprašamo pa posla, dobili bomo ravno tak odgovor, in sicer iz istega vzroka. Da se otežkuje marsikatera služba na kmetih kakor tudi drugod, je krivo to, ker se o tem mnogo premalo misli. Ko sem bil še vojak na fronti, ves nezadovoljen, smo vedno govorili „če bi tisti, ki hočejo vojsko, prišli na naše mesto, bi vojske že davno ne bilo“, in jaz sem prepričan, da, če bi tisti, ki z posli slabo ravnaajo, šli sami na njihovo mesto, bi bilo marsikaj drugače in boljše. Mnogi ne misli nič, da posla zebe,

da je posel tudi lačen, to pa najmanj, da ima ravno-tako kakor gospodar včasih bolj občutljivo dušo. Zaraditega nastanejo nespornosti, jeza in opravljanja. Nikjer bi ne bil tisti rek, ki pravi „kar ti ne želiš, tudi ti ne stori“, tako na mestu kakor ravno tukaj. Mnogi pa imajo vedno dve meri, eno zase in eno za posla, računajoč pri tem, da posel vsega tega ne razume, prav za prav pa le prvi to premalo razume. Kako nas boli, ko slišimo nekatere, da ne najdejo za svoje posle drugega imena kot hlapec ali pa dekla. Ali nima vsak človek svojega imena, ali kaj nas stane, če rečemo namesto naš hlapec, naš Francec, ali naš Ivan, dekli pa Micka, Cilka itd.? Ali bi tebe ne bolelo, če bi bil obsojen služiti, da ti dajejo ista imena, ki jih nihče ne nosi rad. Oh, koliko bi se dalo povedati o razlikah pri hrani. V tem pogledu je po kmetih po večini še dobro, ker se za vse skupno kuha; a so tudi izjeme. Zlasti otroci so dandanes tudi na kmetih tako visoko cenjeni, da mnogi posli ne morejo zaradi oblasti, ki so otrokom dovoljene že v najnežnejši mladosti, ostati v službi. Da pa v tem poselskem vprašanju nisem pristranski, pa ne zamolčim tudi tega, da hlapec ali dekla mnogokrat ne slutita, koliko skrbi ima delodajalec, in da, če tudi delata, vendar pozneje lahko mirno spita, med tem ko on, ki delo ukazuje, ne more.

Poznam gospodaria, ki je tožil, da je drugače s hlapcem zadovoljen, le dvanaestkrat na leto, in sicer ko je prvega v mesecu, ne more biti zadovoljen, ker hlapec vse zapije in takrat tudi nič ne dela, in žal, da ravno hlapci radi zapijejo svoj težko prisluženi denar.

Kot kmetje storimo svojo dolžnost napram poslom, potem bomo lahko zahtevali tudi dolžnosti od poslov, in službe na kmetih bodo prišle v boljše ime!

Bošnjak.

Deset zapovedi za kurjerejo.

1. Ne redimo vse vprek, dobre in slabe kokoši, dobre in slabe peteline. Plemenske živali je treba skrbno odbirati in le od teh je jemati jajca za valjenje.
2. Reja krvno sorodnih živali je škodljiva. Vsake 2—3 leta moramo izmenjati petelina, ki bo zdrav, živahen in krepak.
3. Stare kokoši je saj po tretjem letu odstraniti (zaklati).
4. Skrbeti je za zgodnja gnezda, ki se izležejo do maja. Tako dobimo piščeta, ki se razvijajo v najugodnejšem letnem času in ki nam dajejo najboljše zimske jajčarice.
5. Jajca za valjenje je jemati od boljših kokoši, ki so 2 in 3 leta stare. Jajca naj so kvečjemu 14 dni stara.
6. Varujmo piščeta in kokoši pred mrzlim deževjem in pred naglo nastoplim mokrim in mrzlim vremenom.
7. Kokoši uspevajo najbolje na paši; če manjka paše, jim je pokladati poleg druge piče travo, solato, zelenjavo. Redno jim je pokladati krmo, po dvakrat do trikrat na dan. Mokra kašasta piča ni za kokoši.
8. Voda mora biti (za pijačo) vsak dan sveža, v gorkem poletju tudi po dvakrat.

9. Posoda za napajanje in za pokladanje krme mora biti čista in vsak dan osnažena.
10. Kurnik se mora vsak teden izkudati in saj enkrat na leto prebeliti. Snažno mora biti pa tudi izletišče.

— n.

„Zeleni teden“ v Berlinu.

Inž. C. Jeglič, Berlin-Dahlem.

Med največje kmetijske razstave na Nemškem spada vsakoletni „Zeleni teden“ v Berlinu. Tudi letošnja prirediteljev od 1. do 9. februarja je podala po svojem obsegu (55.000 m²) in vsebini mogočno sliko naprednega nemškega kmetijstva.

Nemški kmet ima sedaj po vojni v mnogih, oziroma še težavnejše stališče nego njegovi stanovski tovariši v sosednjih državah. Težka bremena reparacijskih davkov pritiskajo naravno predvsem tudi na kmeta, ki se zato po svojih organizacijah z vso silo bori za preureditev carinske politike; poviša naj se uvozna carina na pšenico in surovo maslo, na uvoz svinj, jajc, sadja itd. Zanimivo je, kako se sedaj dela na to, da se s strogimi oblastnimi naredbami pospeši konsum ržene moke in omeji uporaba pšenice, katero je treba uvažati iz tujih držav; kajti meščani kljub slavonspevom redilnosti in okusnosti rženih hlebcev vedno rajši kupujejo beli pšenični kruhek.

Izmed množice zanimivosti, ki jih je nudil „Zeleni teden“ zlasti s svojimi bogatimi zbirkami statističnih podatkov, naj omenim le par stvari, ki pričajo, kako si hoče nemška država v trdem gospodarskem boju ohraniti in utrditi sposobnost svoje kmetijske produkcije s smotreno, velikopotezno organizacijo in z vsemi pridobitvami napredne tehnike.

*

Po štetju od 1. decembra 1929 je bilo v nemški državi okrog 65 milijonov nesnih kokoši (torej povprečno na vsakega prebivalca 1 kokoš), od katerih se dobi na leto 6 milijard jajc. To pa ne zadostuje, še blizu 3 milijarde jajc na leto je treba uvažati iz tujine. Prošlo leto so uvozile največ: Holandska, Rusija, Belgija, Bulgarija, Danska, Rumunija, Poljska, Jugoslavija in Italija. Rusija, ki je bila pred vojno največja eksporterka jajc na svetu, je v poslednjem času na nemškem trgu spet močno izpodrinila Holandsko. Importi iz vzhodnih in južnih držav prihajajo največ v Berlin. (Mimogrede naj omenim, da je letošnja zima tukajšnje veletrgovce z jajci zelo ukanila. Spekulantii so poleti nagromadili v hladilnicah ogromne količine jajc, nadejajoč se, da bo letošnja zima spet tako huda in spet tako dobičkonosna za kupčijo jajc, kot je bila lanska. Sedaj pa prodajajo n. pr. v Berlinu ta jajca iz hladilnic 10 kosov za 70 do 80 pfenigov, t. j. jajca po dinarju.)

Ker obremenjuje nemško državo uvoz tujih jajc z zelo težkimi milijoni, je razvila v poslednjih letih sistematično akcijo, da dvigne vzrejo, prehrano in izbiro kokoši jajčaric zlasti na manjših kmetijah. Povprečna nesnost jajčaric na Nemškem znaša 80 do 100 jajc, dočim je dosegla na sosednem Danskem že 150 jajc na leto. Potom združne organizacije se je sedaj uredilo širom nemške države 17 prodajnih central, ki zalagajo z jajci predpisana jim tržna okrožja. Gospodarski uspeh te akcije pa naj zavarujejo

primerne zaščitne carine, kajti najtežja je konkurenca proti priljubljeni kvaliteti holandskih, danskih in belgijskih jajc.

Mi iz Jugoslavije moramo imeti živo pred očmi dejstvo, da postaja boj za tržišča po evropskih vele-mestih čedalje težji in da zmaguje poleg konkurenčne cene vedno le kvaliteta, dobra in zanesljiva kakovost blaga!

(Dalje prih.)

Vinogradniški kongres v Beogradu.

V nedeljo 9. t. m. je bil v Beograd sklican kongres vinogradnikov iz vse države. Udeležilo se ga je nad 4000 oseb, predvsem zastopnikov raznih vinarskih in kmetijskih organizacij. Kmetijsko družbo sta zastopala njen ravnatelj inž. Lah ter odbornik g. Srečko Robič; Vinarsko društvo in njegove podružnice, vinarske in sadjarske zadruge, so imele več zastopnikov.

Strokovna poročila na kongresu so podala sliko stanja našega vinogradništva, ki se nahaja v taki krizi, kakor še nikdar prej. Dobičkanosnost gojenja trte je izginila in vinogradniki vedno hujše lezejo v dolgove. Posebno važna poročila na tem kongresu so bila: Stanko Ožanić iz Splita „Obče stanje vinogradništva v državi“; dr. Pavlović „Zvišanje konsumna vina“; Desider Lederer „Ukrepi za povišanje izvoza vina“; Marsić „Brezalkoholno predelavanje grozdja“.

Po dovršenih referatih se je sprejela resolucija, v kateri se v 24 točkah zahteva od strani vlade ukrepe za omiljenje vinarske krize. Predvsem ne sme znašati trošarina na liter vina več nego 1 Din. V tem naj bo zapopadena državna, banska in občinska trošarina. Prepove naj se prodajanje žganja, napravljenega iz špirta in vode in dovoli naprava žganih pijač samo iz grozdja, sadja in njih odpadkov. Omogoči naj se prekuhanje slabih in pokvarjenih vin v žganje ter se naj tozadevna trošarina zniža. Zatrošarinijo se naj vse umetno izdelane brezalkoholne pijače v isti višini kakor vino. Ukinejo se naj carine na uvoz vinogradniških potrebščin. Omogoči se naj izvoz vina v Avstrijo in v Čehoslovaško s posebnimi trgovinskimi pogodbami. Izvozna premija na vino se naj zviša od 40 na 100 Din; tudi na grozdje naj se dovoli izvozna premija. V glavnih središčih potrošnje vina v inozemstvu se naj ustanovijo državne kleti za reklamo našega vina. Dovolj se naj kreditiranje carin pri uvozu sodov iz inozemstva. Zniža naj se zemljiški davek na čisti dohodek vinogradov. Prepove naj se sajenje trte tam, kjer se dosedaj trta ne goji. Zabrani se naj sajenje „šmarnice“. Podpira se naj ustanovitev vinarskih združenj in istočasno tudi predelovanje grozdja v brezalkoholne pijače na zadružni podlagi. Pri sklepanju trgovinskih pogodb naj sodelujejo tudi vinogradniški strokovnjaki. Ukrenejo se naj še nekateri koraki, da se poveča izvoz vina, kakortudi konsum v državi.

Pomočnik ministra za finance g. dr. Gospodnetić, je v imenu kraljevske vlade pozdravil kongres in podal naslednja pojasnila. Povdarjal je, da so vladi dobro poznani vzroki vinarske krize, ki so jih navedli poročevalci, vendar je to le del splošne gospodarske krize v kmetijstvu, ki ne vlada samo pri nas, ampak po vsem svetu. Da se nekoliko pomaga vinogradništvu, je vlada že ukrenila naslednje korake: Predvsem je povišala trošarino na pivo v korist banovin od 30 na 60 para za liter, v korist občin pa od 60 na 100 para. — Ker se je lani uvedena izvozna premija od 40 Din na 100 litrov vina izkazala še premajhna, jo je vlada povišala na 100 Din. — Potrebno je, da se v državi porabi čimveč vina, zato je predsednik vlade določil, naj se 12.000.000 Din uporabi za nakup vina

za vojsko in državne bolnice. — Dalje je bilo sklenjeno, da se vinski destilat izenači z destilatом žganja, tako da se trošarina vinskega destilata zniža od 23 na 14 Din za hl.

Nadalje bo vlada skušala po novem vinskem zakonu preprečiti vse potvorbe vin in napravo umetnih vin, ki škodujejo porabi pravega vina. Finančno ministrstvo je dovolilo tudi eni banovini, da uvede davek od 15 para na vsak trs direktno rodečih trt (šmarnice, Othelo itd.). To ugodnost lahko dosežejo tudi druge banovine. Kar se tiče umetnih brezalkoholnih pijač, je vlada dala na prosto banovinam in občinam, da jih zatrošarinijo, ker želi, da jim ostanejo dohodki iz njih. — V finančnem ministrstvu se proučuje tudi možnost uvedbe prostih skladišč za vinotržce in gostilničarje, ki imajo nižji promet od 100.000 Din letno, t. j. da jim zaloge vina ne bo treba zatrošariniti, predno ne pridejo v promet.

Pojasnila g. Gospodnetića so vinogradnike precej zadovoljila, ker so spoznali, da je vlada pripravljena pomagati, kolikor pač more, da olajša stanje vinogradništva. Če je najavljeni kongres samo to dosegel, so vinogradniki zaenkrat lahko zadovoljni.

Drugega dne se je predstavila deputacija vinogradnikov iz vseh pokrajin države gospodu ministrskemu predsedniku, ki jim je obljubil, da bo vlada skušala še v večji meri pomagati z ukrepi, ki bi izboljšali stanje te panoge v državi.

Nato je bil sestanek zastopnikov raznih vinarskih korporacij, ki so sklenili ustanovitev Zveze vinarskih društev v državi.

L.

Kriza v hmeljarstvu.

Zanimivo je postalo prerekanje med hmeljarji v Nemčiji in onimi na Čehoslovaškem. Gre se za to, kako se naj reši nastala kriza v hmeljarstvu. Nemci zahtevajo tozadevno: 1. Omejitev hmeljarstva na stanje iz leta 1914. in to v vseh hmelj pridelujočih državah. 2. Vsi hmeljarji se morajo zavezati, da bodo l. 1930. od vsakega sadeža vzgojevali le eno trto in po dve trti dveh sadežev skupno napeljevali na eno žico ali motov. 3. Obča opustitev uporabe umetnih gnojil. 4. Vlade onih držav, v katerih se bodo hmeljarji držali teh navodil, bodo prepovedale uvoz hmelja iz onih držav, v katerih hmeljarji ne bodo upoštevali navedena navodila. 5. Posebna komisija bo izvrševala to kontrolo. Tako Nemci! Čehoslovaški hmeljarji pa ne odobravajo navodil Nemcev, ker pravijo, da že prva točka tistih dela izjemo za Nemčijo, ker ona še nima danes stanja s hmeljem zasajenega zemljišča iz leta 1914. Nadalje pravijo Čehi, da množina hmeljske letine ni odvisna le od gnojenja, nego tudi od tehnike obrambnega dela zoper hmeljske škodljivce in bolezni — kar so pa Nemci nalašč prezrli in zamolčali — ker so si v svesti, da stojijo v tem oziru na prvem mestu med hmeljarji vobče. **Če se torej naj opušča gnojenje z umetnimi gnojili, naj se opušča tudi vso obrambno delo zoper hmeljske škodljivce in bolezni.**

Vsakdo, ki o hmeljarstvu le nekaj zastopi, bo videl, da so po Nemcih priporočena sredstva v odstranjenje hmeljske krize enostranska in le nemški produkciji v prid. Kdor hoče tozadevno popolnoma nepristranski biti, mora v odstranitev hmeljske krize priporočati le sredstva, ki bodo imela veljavo za vse države in sicer: 1. Omejitev hmeljarstva v vseh državah in tudi v Nemčiji. 2. Opuščanje uporabe umetnih gnojil in vsega obrambnega dela zoper hmeljske škodljivce in bolezni. Če primerjamo hmeljske razmere Nemčije z onimi Čehoslovaške, najdemo: Nemčija ima v primeru z l. 1914. Čehoslovaški nasproti sicer manjšo s hmeljem zasajeno ploskev, vendar je pa pridelek na 1 ha v Nemčiji vsled uzornega in temeljitega obrambnega delovanja zoper hmeljske škodljivce in bolezni veliko večji kot na Čehoslovaškem. Nadalje zamo-

rejo nemški hmeljarji svoja kmetijstva veliko lažje preurediti za druge panoge, ker jim je to vlada omogočila in zaščitila potom varnostnih carinskih naredb, o kojih se nam Čehoslovakom niti ne sanja. Dejstvo je, da se je do danes skrčila s hmeljem zasajena ploskev na Češkem za najmanj 10%. Jasnó je, da bi se položaj že v teku enega leta izboljšal, ako bi se tozadevno složno in enotno postopalo. Ako se pa to ne bode zgodilo, se bodo pa v konkurenčnem boju uničevali posamezni okoliši. „Saazer Hopfen- und Brauer Zeitung.“

Mi pa rečemo: Hmeljarstvo se samo uravnava. Prestali smo že nekaj kriz — prestali bomo še sedanjo, ako si bomo prizadevali pridelovati le hmelj najboljše kakovosti.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 7. Lansko leto sem zasejal večjo njivo z lucerno, ki je zelo dobro uspela. Seme sem dobil pri vas. Sedaj so mi pa miši mestoma lucerno objedle do golega. **Kaj naj storim, da se gola mesta med lucerno zarastejo?** Prosim tudi navodila, s čem bi bilo pognojiti lucerno, da bi bila košnja izdatnejša? (A. H. v Ž.)

Odgovor: Ker je bila lucerna šele lani vsejana, je najbolje, da jo podsejete po golih mestih zopet z lucerno in da jo z grabljami dobro zagrnate. Setev mora biti dosti gosta. Za gnojenje preostale lucerne priporočamo superfosfat in kalijevo sol. Za mernik posetve je vzeti 30 kg 18% superfosfata in 20 kg kalijeve soli.

R.

Vprašanje 8. Prosim za navodila, kako naj sejem travne mešanice in kedar? (Fr. K. v R. SL)

Odgovor: Travno mešanico je najbolje sejati med oves kot varstveno rastlino. Na preorano njivo sejemo najprej oves in ga z brano zavlačimo, da se zemlja ob enem poravna in zrahlja za posetev trave. Če ste kupili že gotovo mešanico, jo je nato posejati in zagrniti z brano, v katero vtaknemo trnjevič vej, da semena pregloboko ne zakrijemo. Dobra je v ta namen tudi Lakejeva travniška brana, če jo obrnemo, tako da dela bolj plitvo. Pri travnem semenu zadostuje, da ga plitvo zagrnemo, ker nam v nasprotnem primeru ne more izkaliti, ker mu prej poide živež, preden pribode iz zemlje. To velja posebno za drobna travna semena. Kjer je zemlja po naravi bolj lahka, je prav, da tako posetev tudi povaljamo, da nam lažje kali. Travno mešanico je sejati zaradi potrebne vlažnosti bolj zgodaj, pričetkom aprila. Ravna se to tudi po vremenskih ozir, podnebnih razmerah. Ponekod jo sejejo tudi še le s pričetkom maja. Ko začne oves delati latje, ga moramo na vsak način pokositi, da dobe mlade travne rastline dosti moči in svetlobe.

R.

Vprašanje 9. Prosim za navodilo, kako je pridelovati „sojo“, ki nam je tukaj popolnoma neznana. Ali nam jo priporočate? (J. Št. v P. pri St. t.)

Odgovor. O soji se je v našem listu že večkrat pisalo, ker se je že ponovno načelo to vprašanje. Tudi lansko leto smo o njej pisali. To rastlino je pridelovati na sličen način kakor fižol, saj tudi ni nič drugega kakor „japonski fižol“, in ki zahteva kot taka ugodna podnebne ali vremenske razmere, da nam daje sigurne pridelke. Pri nas niso vsi kraji pripravljeni za to kulturo in zato se tudi ne more prav udomačiti. V naši banovini so se sosedanji poskusi izjalovili. V planinskih in predplaninskih krajih imamo premalo suhote in toplote.

R.

Vprašanje 10. Kaj je vzrok, da se iz smetane od krave, ki je dobra molznica, ne da napraviti masla? Nekateri trdijo, da je temu krivo klajno apno. (M. P. v Z.)

Odgovor: Na to vprašanje je težko dati točen odgovor, ker mi niso, znane bližje okolnosti Vaše reje in mlekarstva.

Klajno apno pa ne bo krivo, kajti sicer bi se moralo še marsikje drugje ustaviti izdelovanje masla. Vzrok utegne biti v tem, da je krava morda visoko breja in kakor pravimo staromolzna. Lahko pa tiči vzrok tudi v mleku ozir. smetani in v pomanjkljivem izdelovanju masla. Ker se Vam je to prvič pripetilo, bo vzrok najbrž v mleku. Svetujemo Vam snagó pri vsem ravnanju z mlekom in smetano. Sicer nam pa sporočite, v kateri dobi brejosti se nahaja krava in kakšno krmo ji sicer pokladate.

R.

Vprašanje 11. Kaj je vzrok, da se krava ne poja? Sedaj je že v petem mescu po teletu, pa se še do danes ni pojala, dasi se, je sicer že po 4 tednih? (M. P. L.)

Odgovor. Vzroki, da se krava ne poja, so lahko zelo različni, tako da Vam na to kratko vprašanje ni mogoče dati točnega odgovora. Vzrok tiči lahko v starosti, v spolovilih, v krmljenju i. t. d. Svetujemo Vam, da vzamete Dularjevega „Živinozdravnika“ v roke in se tam poučite o vzrokih izostale pojatnosti. Po vzrokih se ravna tudi odpomoč, ki jo bo v tem primeru iskati najbrž pri živinozdravniku.

R.

Vprašanje 12. Divji prasiči so mi napravili na koruzi mnogo škode. Ko sem od lovskega najemnika zahteval povrnitev škode, mi je sporočil, da mi ne pristojata pravica zahtevati odškodnine, storjene po divjih prasičih, ker ti ne spadajo pod lovski zakon. **Imam-li pravico do odškodnine po škodi povzročeni po divjih prasičih?** (V. R. v J.)

Odgovor: Po sedanjih zakonitih lovskih predpisih ni mogoče prisiliti lovskega upravičenca, da povrne škodo, ki jo delajo divji prasiči. Pričakujemo pa, da izide v kratkem nov drž. lovski zakon, ki bo vseboval primerne določbe tudi glede povračila škode, storjene po tej divjačini.

Ing. Š.

Kmetijski tečaji in predavanja.

Kmetijski tečaj v Mirnipeči je bil odprt dne 12. januarja t. l. Na tečaju so predavali sledeči gg strokovnjaki: Fran Malasek, sreski kmet, referent o živinoreji in poljedelstvu, 22 ur, Franc Filipič, pom. srez. kmet, ref. o sadjarstvu in vinogradništvu, 12 ur, Ivan Vandot, vet. svetnik o živinozdravništvu, 6 ur, Anton Krajšek, sreski podnačelnik o kmetijski zakonodaji, 2 uri, Dr. V. Gregorič, srez. sanit. ref. o higijeni, 4 ure, prof. ing. Fran Kotlovšek o vrtnarstvu, 2 uri, ing. Mat. Absec o mlekarstvu, 2 uri, nadučitelj R. Obrekar o kmetijskem spisu, 2 uri, g. Gabrovšek iz Ljubljane o zadrugištvu, 2 uri, Miroslav Zampa, okrajni gozdar o gozdarstvu, 4 ure.

Vseh učnih ur je bilo 58. Povprečni obisk znaša 76 tečajnikov. Slavnosten zaključek tečaja se je vršil dne 27. feb. ob 12. uri opoldan v navzočnosti sreskega načelnika g. Kakla, vseh domačih uradnih činiteljev in tečajnikov. Po primernem vzpodbudnem nagovoru je vodja tečaja g. Fran Malasek priporočal v bodočnosti še bolj tesno sodelovanje kmetovalcev s strokovnjaki. Za pouk se je v imenu tečajnikov prav lepo zahvalil kmečki sin Anton Opara iz Biške vasi, spominjajoč se tudi Nj. Veličanstva Kralja, kateremu so prisotni zaklicali 3kratni živio. Na to je bil tečaj zaključen. Pričakovati je, da bo tečaj med kmetovalci rodil veliko dobrega.

Kmetijski tečaj v Cerknici. V nedeljo, 23. februarja je bil zaključen v Cerknici šesttedenski zimski kmetijski tečaj. Tekom tečaja je bilo 22 predavanj in sicer iz živinoreje, travništva, poljedelstva, sadjarstva, gozdarstva, živinozdravništva, zadrugištvu in zdravstva. Predavali so sledeči gospodje: sreski kmetijski referent v Logatcu, Pečovnik, kmetijske predmete, šumarski referent ing. Novak iz Ljubljane, gozdarstvo, sreski veterinarski referent Primic iz Logatca, živinozdravništvo, in okrožni zdravnik v Cerknici dr. Pušenjak, zdravstvo.

Povprečna udeležba pri predavanjih je bila 45, kar je popolnoma zadovoljivo, ker je bil to prvi daljši tečaj v Cerknici in je radi tega uspeh tečaja v vsakem oziru zelo dober.

Gospodarske stvari.

Oddaja trt v Novem mestu. Vinogradniki se obveščajo, da je ves trtni material banske trtnice v Vinjem vrhu razprodan in so tozadevna naročila brezpredmetna.

† ANTON CVENKEL

V Ljubnem na Gorenjskem je dne 28. februarja t. l. preminul širom Slovenije znani in spoštovani posestnik, gospod **Anton Cvenkel** v najlepši moški dobi 49 let. Pokojni je bil mož neumornega in mnogostranskega dela! Deloval je dolgo let v okr. cestnem odboru, okr. živinorejskem odboru, okr. sadjarskem odboru, okr. planinskem odboru, v čebelarstvu, pri kmet.

podružnici itd., itd. Toda Cvenkel ni bil navaden tih, pasiven odbornik, nego on je povsod, kjer je izvrševal kak posel, dajal mnogo **pobude** za delo, sam je pa **vršil** najrazličnejša **podrobna** dela, kolikor je le mogel. Nikdar mu ni bilo žal dragocenega časa pri delih za javni blagor.

Anton Cvenkel si je pridobil zlasti pri **povzdigi kmetijstva** zelo veliko zaslug. Ob rami Jakoba Jana in drugih je bil on dolgo let duša uspešnega dela za povzdigo govedoreje in prasičereje pri bivšem živinorejskem odboru v Radovljici. Bil je skozi in skozi mož prakse, zato je živinorejski odbor mnogokrat baš po njegovi inicijativi ubral toliko praktičnih potov za povzdigo živinoreje, ki so se izlorno obnesli in jih zato danes posnemajo že razni drugi okraji. Planšarstvo mu je bilo posebno pri srcu, zato je kot odbornik in pozneje načelnik planinskega odbora storil mnogo dobrega za razvoj te panoge. Krasna moderna planinska stavba na Vodčah na Jelovcu je sad njegovih prizadevanj. Prav posebno je pokojni ljubil Bohinj, kjer je temeljito proučeval notranje gospodarske in pasemske prilike. Že pred mnogimi leti je skušal zopet uveljaviti sstarobohinjski tip goveje živine, ker je do dobrega poznal vse dobre lastnosti te domače pasme.

Anton Cvenkel pa je delal pri pospeševanju kmetijstva tudi umstveno zelo intenzivno. Kot strokovno vsestransko naobražen mož, ki ga je dičil vrhu tega še močan talent, je spisal pokojni veliko število poučnih in kritičnih gospodarskih člankov v raznih listih. Na številnih zborovanjih je imel teme-

ljite referate in predavanja, ki bi delali čast vsakemu visoko-naobraženemu, ki pa so imeli to prednost, da so bila izvajanja vsakokrat dobro utemeljena iz praktičnega vidika. Ravno zato se je povsodi uveljavljal. Bil je mož, ki je upošteval dejanske razmere, obenem pa tako nepristranski, da je žel polno spoštovanje pri vseh, ki so ga poznali. Na eni strani neumoren delavec in pravi pionir za blagor kmeta, na drugi strani pa življenski filozof, kakor jih je malo med nami.

Pokojni Cvenkel ima zlasti za povzdigo gornega stanja gorenjskega kmeta toliko zaslug, da se ga bomo trajno in hvaležno spominjali! Čast njegovemu spominu!

S — č.

Dopisi.

Iz Semiča. V nedeljo dne 16. februarja t. l. je priredila kmetijska podružnica v Semiču predavanje o vinogradništvu. Takoj po prvi maši se je zbralo izredno veliko število vinogradnikov v prostorih ljudske šole tako, da je bila soba nabito polna. Predaval je g. Kafole o režnji trt in o gnojenju vinogradov s hlevskim gnojem, kompostom, z umetnimi gnojili, posebno z apnenim dušikom in kalijevo soljo, kakor tudi z mešanim gnojilom „nitrofoskalam“. Po predavanju se je razvila živahna debata o raznih vinogradniških delih in tudi o ustanovitvi vinarske zadruge v Semiču. Navzoči so bili vsi prepričani, da se bo le tem potom dalo vnovčiti vinski pridelek, ki ga posameznik tako težko spravlja v denar.

Kmetijski kino-predstavi. Št. 11j pri Mislinju je danes dne 16. 11. presenetila nepričakovana senzacija. Razglasilo se je sicer, da se bo vršila v kmetijskem tečaju kino-predstava, vendar ni nikdo pričakoval, da bo ta kmetijski film tako zanimiv in poučen. Udeležba ljudstva je bila tolikšna, da je bilo treba vrata siloma zakleniti, da se onemogoči nadaljni dohod v prenapolnjeno dvorano.

V filmu nam je pokazal g. Pučnik, direktor nemško-francoske družbe „kalisindikata“ v Zagrebu, kako se iz zanemarjene, propadle kmetije s pravilnim obdelovanjem, setvijo, oskrbovanjem in uporabo umetnih gnojil napravi vzorno, dobičkanosno posestvo. In vse to — kar je najvažnejše! — sicer z marljivim delom in trudom, vendar z malo denarja. Okrajni kmetijski referent Wernig pa je v poljudnih besedah tolmačil posamne slike in deloma prav zabavne prizore iz življenja na vasi. Pokazalo in dognalo se je na vsej stvari predvsem, da je posamezne neuspehe z umetnimi gnojili pripisovati le neprimerni in **enostranski** uporabi umetnih gnojil. Ne enostransko, ampak le popolno gnojenje in skupna uporaba kalijevih, fosfornatih in dušičnatih gnojil vodi k sigurnemu uspehu! Izredno ugoden učinek kalijevih gnojil pa je bilo videti pri krompirju in krmilni pesi. — Zanimivo gospodarsko debato je sprožil g. župnik Roškar.

Enako pozornost in še večje gospodarsko zanimanje je vzbudil ta film tudi v **Velenju**, ker se je priredila predstava v okvirju kmetijske nadaljevalne šole v dvorani kolodvorske restavracije pri Raku. Živahna in poučna je bila debata, ki se je razvila med gg. šolskim upraviteljem Stoparjem, ref. Wernigom, trgovcem Blatnikom in pos. sinom Hrastnikom.

Želeti bi bilo, da bi naša uprava in društva omogočila še več takih najuspešnejših in učinkovitih gospodarsko-propagandnih predstav in predavanj.

Pišce. Kmetijska družba je potom Kmet. podružnice Globoko-Pišce priredila v nedeljo dne 23. svečana t. l. po prvi sv. maši v tukajšnji osnovni šoli zelo dobro uspešno predavanje. Zbralo se je nad 200 mož in tudi nekaj žen v obširni šolski sobi, ki je postala skoraj pretesna. Predsed-

nik Urek je otvoril zborovanje ter predstavil in pozdravil odposlanca Kmet. družbe g. Kafola in zastopnika Vinarske zadruge g. dr. Megušarja. G. Kafol je nato v zelo poljudnih besedah podal obširne nauke o predstoječi reznji trt, gnojenju vinogradov, okopavanju, zatiranju in odstranitvi šmarnice, kletarenju in drugem. Njegova izvajanja in način prednašanja so navzoče tako zainteresirala, da so mu sledili z največjo pažnjo ter je utesnjen čas njegovega predavanja (1 in $\frac{3}{4}$ ure) le prehitro prešel. G. dr. Megušar je obrazložil pomen in važnost novoustanovljene Vinarske zadruge v Brežicah ter povabil navzoče k pristopu. Splošno se je opazilo veliko zanimanje in razumevanje za potrebo te zadruge, oplašil pa je na videz visok delež (Din 500), ki pa je sveda poleg drugih razlogov potreben tudi radi velikega investicijskega kapitala, brez katerega je taka ustanova nemogoča. Predsednik g. Urek je ob koncu razblinil še nekatere pomisleke vinogradnikov o pristopu k zadrugi in dokazal, da je v preteklem letu vsled neorganizacije vinogradnikov sleherni izmed teh plačal pri vsakem polovnjaku vina (ki ga je prodal po dolgi in križevi poti, ponujaje ga iz kraja v kraj in od kupca do kupca, ter s tem lastnemu vinu pritisnil ceno navzdol) najmanj toliko izgube, kot znaša en delež pri Vin. Zadrugi. Končno se je v imenu navzočih zahvalil predavatelju g. Kafolu ter zaključil to zanimivo in krasno uspelo prireditev.

Iz Polšnika. Ustanovitev kmetijske podružnice. Dne 2. marca t. l. je bil v šoli po prvi maši ustanovni občni zbor kmet. podružnice. Predaval je g. ravnatelj Lah o gnoju, gnojnih jami in umetnih gnojilih. Nadalje je govoril o izboljšanju travnikov, kar je v naših krajih zelo potrebno. Na vzpodbudo šol. upravitelja g. Aničiča in nekaj drugih vnetih kmetovalcev je pristopilo v kmetijsko podružnico že 56 članov. Izvolil se je pripravljalni odbor na čelu mu g. Raspotnik Anton. Člani podružnice so takoj naročili 7000 kg umetnih gnojil. Iz tega se vidi, da se bo tudi pri nas kmetijstvo izboljšalo.

Vestnik odseka za rejo perutnine.

Odbor se je na zadnji svoji seji dne 7. marca t. l. spopolnil z dvema novima članoma, in sicer z g. inž. Murijem, referentom za živinorejo pri banski upravi in novim blagajnikom g. J. Klemenčičem, promet. šefom v p. iz Ljubljane. G. inž. Jelačin je odstopil kot blagajnik, ker zapusti službo pri družbi in odpotuje iz Ljubljane. Na seji so se obravnavala različna važna vprašanja. G. inž. Muri je poročal o akciji, ki jo je podvzela banska uprava glede delitve jajc za valenje po znižani ceni od štajerske ružave pasme. Odbornik g. Novak je omenjal zapreke pri prodaji signiranih jajc na ljubljanskem trgu. Odsek bo podvzel korake, da se odpravijo te nepravilnosti. Konečno se sklene, da se bo vršil občni zbor odseka ob času perutninarske razstave, ki se bo vršila od dne 29. maja do 5. junija t. l. v Ljubljani. Vsi člani se opozarjajo na to razstavo in naj se že sedaj pripravljajo na njo. Natančnejši pogoji bodo prihodnji objavljani.

Razne vesti.

10 milijonov sadnih dreves pozeblo. Na podlagi podrobnih poizvedb se je dognalo, da je lanska huda zima povzročila pri sadnem drevju na Češkoslovaškem za 10 milijard čsl. kron škode. Pozeblo je namreč vsega skupaj 10 milijonov sadnih dreves. Od tega zneska odpade 50% na Češko, 30% na Moravsko in Šlezijo, 10% na Slovaško in 10% na karpatsko ozemlje.

Tržni pregled.

Goveja živina. Položaj na trgu z živino je ostal neizpremenjen. Povpraševanja ni velikega, cene so stalne.

Prasiči. Cene peršutarjev so se ucvrstile v stalni tendenci navzgor.

Konji. Kot vedno spomladi je kupčija živahnejša in so cene čvrstješe. Iščejo se povovrstni konji za izvoz.

Žito. Tendenca na trgu žitaric zelo slaba in ni nobenega upanja na zboljšanje cen. Producenti so v veliki meri blago že prodali in je nagomileno pri prekupcih. Izvozni konsum je popolnoma prestal. Vsled večje ponudbe so pri nas cene znatno nazadovale in to pri vseh žitih. Koruza se na debelo težko proda po 95.— Din za 100 kg.

Jajca. Vsled naraščajoče produkcije jajc ni izgleda na zboljšanje cen.

Krompir. Ker se jeseni ni moglo oddati obilnih zalog, je veliko tega pridelka ostalo za spomlad. Ponudb je dovolj, povpraševanja malo, prodaja se po 50—70 para.

Mlečni proizvodi. V trgovini z mlečnimi proizvodi ni opaziti nobenih znatnih sprememb.

Vino. Položaj neizpremenjen, miren.

Lesni trg. Zaloge suhega lesa so razprodane in trgovci iščejo sveže les, da izpopolnijo zaloge.

Tržne cene doma.

Cene so v dinarilih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	260.— do 265	200.— do 300.—	
	rž	1 ..	30.— do 335.—	150.— do 300.—	
	ječmen	1 ..	220.— do 235.—	150.— do 250.—	
	oves	1 ..	200.— do 240.—	175.— do 250.—	
	proso	1 ..	— do —	150.— do 250.—	
	koruza (nova, sušena)	1 ..	170.— do 180.—	150.— do 250.—	
	aida	1 ..	210.— do 230.—	150.— do 250.—	
	fižol, ribničan	1 ..	420.— do —	300.— do 500.—	
	fižol, prepelčar	1 ..	480.— do —	— do —	
	krompir	1 ..	100.— do 125.—	100.— do 150.—	
Seno in slama	sladko seno	1 ..	125.— do —	65.— do 90.—	
	kislo seno	1 ..	75.— do —	— do —	
	slama	1 ..	50.— do 75.—	60.— do 70.—	
Goveja živina	Voli I. . . . . žive teže 1 kg		10.— do —	10.— do 10 50	
	„ II. . . . . „ „ 1 ..		9.— do —	8 50 do 9 50	
	„ III. . . . . „ „ 1 ..		8.— do —	7.— do 8.—	
	Krave, klobasarice	1 ..	8.— do 4 50	4.— do 5 50	
	(Prigon v Lj. 59. v Mar. 441 glav.)				
Prasiči	Teleta . . . . . žive teže 1 kg		13.— do 14 50	12 50 do —	
	(Prigon v Lj. 10. v Mar. 4 glav.)				
	6—8 tednov stari . . . . . kom.		150.— do 350.—	250.— do 350.—	
	3—4 mesecev stari . . . . . „		— do —	380.— do 450.—	
	5—7 mesecev stari . . . . . „		— do —	480.— do 550.—	
Perutnina	debel . . . . . žive teže 1 kg		— do —	10.— do 12 50	
	debel . . . . . mrtve „ 1 ..		— do —	17.— do 18.—	
	(Prigon v Lj. 40. v Mar. 106 glav.)				
	piščanec . . . . . kom.		15.— do —	22 50 do 45.—	
	kokoš . . . . . „		25.— do 45.—	30.— do 55.—	
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko . . . . . 1 lit.		2 50 do 3.—	2 50 do 3.—	
	smetana . . . . . 1 ..		— do —	12.— do —	
	čajno maslo . . . . . 1 kg		44.— do 56.—	48.— do 60.—	
	surovo maslo . . . . . 1 ..		36.— do 40.—	38.— do 48.—	
	bohinski sir . . . . . 1 ..		34.— do 40.—	— do —	
	sirček . . . . . 1 ..		8.— do 10.—	8.— do 10.—	
	jajce . . . . . kom.		0 75 do —	0 75 do 1.—	
Kurlvo	trda drva . . . . . 1 m ³		175.— do —	125.— do 165.—	
	mehka drva . . . . . 1 ..		90.— do —	90.— do 110.—	

Tržne cene v inozemstvu.

Na Dunaju 4. marca.

Voli I. žive teže 1 kg 12.80—13.60 Din. **Voli II.** žive teže 1 kg 10.40—11.60 Din. Skupni prigon 2294, iz Jugoslavije 147. **Prasiči**, peršutniki, živ. teže 1 kg 16.40—20.80. **Prasiči**, debeli, živ. teže 1 kg 16.40—18.80 Din. Skupni prigon 11.214, iz Jugoslavije 1535. **Mleko**, cena vnanjega, 1 liter 2.96 Din. **Maslo** namizno, 1 kg 48—56 Din. **Sir**, polementalec, 1 kg 31.20—38.40 Din. **Jajca**, sveža, komad 1—1.50 Din.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnik nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Veber.

Prava tolažba živčno bolnih

je moje pojasnilo, ki je ravno kar izšlo! V njem se pojasnjujejo dolgoletne preizkušnje o razlogih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. Ta evangelij zdravja pošljemo vsakemu, ki ga oismeno zahteva od dolnjega naslova. Tisoče zahvalnih ne-1 segljivo dokazujejo edini uspeh neumornega dela vestnega ziskavanja za blagostanje trpečega ljudstva. Kdor spada v

veliko četo živčno bolnih,

kdor trpi vsled raztresenosti, potrnosti, oslabljenega spomina, nervoznega glavobola, jeze, želodčnih motenj, prevelike občutljivosti, bolečin v sklepih, vobče ali delne telesne slabosti ali vsled drugih brezštevih pojavov

mora zahtevati mojo knjigo tolažbe!

Kdor jo pazljivo prebere, bo prišel do tolažljivega prepričanja, da obstoja enostavna pot do zdravja in življenskega veselja! Ne čakajte in pišite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt 356.

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA   OFFSETTISK   KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE

IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO

USTANOVljena LETA 1828

ARBORIN

preiskušeno in splošno priznano najboljšo sredstvo za zatiranje raznih škodljivcev in bolezni na sadnem drevju osobito spomladi, dalje

CEPILNO SMOLO

najfinejše kakovosti priporoča sadjarjem in vrtnarjem trdka:

CHEMOTECHNA

družba z o. z.

Ljubljana, Mestni trg 10

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Na odni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeka na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 milijonov še 1-stna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000.—

Podružnici:

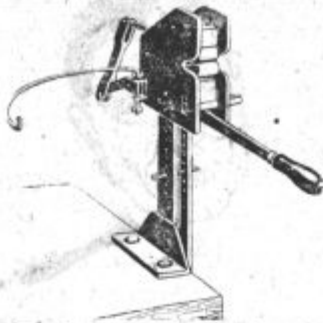
MARIBOR

Aleksandrova c. št. 11

Šoštanj

(v lastni hiši)

Proč z ročnim klepanjem!

Krajevni zastopniki se iščejo povsod!

Izum, v vseh kulturnih državah patentiranega, brezvzmetnega

„STUBAIER“- brzoklepalnika

je **blagoslov** za vsakega **poljedelca!**

Nobenega zamudnega klepanja več! Nobenih škribin, nobenih mehurčkov več! Vsaka, tudi najtrša kosa, se v 2 do 3 minutah bolje in lepše skleplje, kot je to mogoče z dosedanjim navadnim ročnim klepanjem pri najvišji izurjenosti!

Prednosti: Sigurno, nikoli ne odpovedujoče delovanje, največja trpežnost, enostavna konstrukcija in ravnanje! Reparaturne izključene! Lahko prenosljiv, ker tehta samo 9 kilogramov.

Poljedelci! Kupite si to praktično gospodarsko orodje! S tem si prihranite na času, delu, denarju in jezi!

Mnogobrojna zahvalna in priznana pisma na razpolago! Prospekte, navodila, in vsa ostala pojasnila Vam dá brezplačno:

FRILERIK KRATZ, d. z o. z., Stražišče pri Kranju št. 17

LANENO OLJE. FIRNEŽ. BARVE, LAKE. KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi, najugodnejše kupite pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIĆ.

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

VARNO NALOŽITE SVOJ DENAR V

VZAJEMNI POSOJILNICI

V LJUBLJANI
POLEG HOTELA UNION

OBRESTOVANJE
NAJUGODNEJE

POSJILA PROTI VKNJIŽBI NA POSESTVA, PROTI POROŠTVU ITD.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. pošt. hran. 10.704. Telefon št. 13.

nudi **popolno varnost** za vse vloge, ker jamči za iste **razen hranilničnega premoženja mestna občina Brežice** z vsem svojim premoženjem in **vso davčno močjo**. Tudi **rentni davek plača hranilnica sama**. — Strankam se pošljejo na željo poštne polo nice za brezplačno nalaganje denarja. — Dovoljuje posolita na vknjižbo, proti poroštvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan razen nedelj in praznikov od 8-12 in od 14-19 ure.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. - Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 D.

Lekarna TRNOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom **domačega proizvoda.**

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „**Nitrofoskal Ruše**“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

»... Od vseh sredstev za očuvanje te izredno nevarne bolezni (griža pri teletih), ki so mi bili na ponudbo, priznam Vaš Thürpil za najbolj sigurno in hitro učinkujoče zdravilo.«

Veleposestnik W. F. v B.

Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb. Jurjevska ul. 8.

Spomladanske setve rabijo dušičnato hrano.

Za njih gnojenje uporabljamo najrajši

čilski soliter

ki je najbolj učinkovito dušičnato gnojilo. Njegova uporaba je preprosta, učinek hiter, in siguren. Trosi se po vrhu zelenih, toda ne vlažnih rastlin. Vsa pojasnila in navodila o uporabi tega in drugih umetnih gnojil daje brezplačno:

PODDELEGACIJA PROIZVAJALCEV ČILSKEGA SOLITRA

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica števil. 1/II.

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta števil. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 160 MILIJONOV DIN.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi

Družba „ILIRIJA“

Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28—20

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špeci-rijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Sprejme se starejši samski mož,

zanesljiv, ki bi imel veselje, da obdela mali vrt s cveticami, sočivjem ter sadni vrt in čuval hišico in vrt, ki se nahaja na najlepši legi blizu Ljubljane. Na razpolago mu je 1 soba z štedilnikom, električna razsvetljava in zelenjava, kar potrebuje za sebe. Primerno za upokojenca. Pismene ponudbe na Upravo Kmetovalca pod števil. 44.

44

Zaloga

stekla, porcelana, svetiljk, ogledal, okvirjev, slik, kipov, vsakovrstnih šip itd.

FR. STRUPI, CELJE

prevzema vsa stavbna in druga steklar-ska dela.

Majnižje cene in solidna postrežba.

CEMENT

prvovrsten, trboveljski v papir-nih vrečah ima vedno na zalogi

OSVALD PENGOV

LJUBLJANA

Karlovska c. 19, pri Rastoharju.

ZA SPOMLADNO SETEV:

Stamerjev polnozrnatni ječmen, preizkušen. Ma-nitoba pšenica, ameriška, na vlečecu bogata sorta. Sorte krompirja, pridelane po izvirnem semenu iz severne Nemčije, prezimljene v zasip-nicah. Richterjev „Jubel“ z belo kožo in belim mesom. Kamekes Centifolia z rdečo kožo in belim mesom.

ERNST OSIANDER, GUŠTANJ.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način se poleg fosfornih in dušicnih gnojil dosežejo večji pridelki prvovrstne kvalitete. — Sedaj spomladi gnojite **na oral!**

Za žita	50—80 kg	} 40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkareva 27.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20., vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravištvu ne prevzame posredovanja, Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

vakova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 267

Jajca za valjenje od rac

Khackicampbell in belih indijskih trkačev (weisse indische Laufente) lansko leto importirane iz Holandske, garantirano čiste pasmine, katere nesejo čez 300 jajc na leto, razpošilja po Din 10 komad Peradarstvo Ciril Zagar, Sunja (Hrvatsko). 31

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenitih pasem ima vedno na prodaj „Odsek za rejo kuncov Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsa polasnila, daje, tajištvo odseka). 261

Jajca za valenje

(komad Din 3) od čistokrvnih štajerskih kokoši, izvršnih jajčanic, so vedno na prodaj. Oskrbištvu grajskega marota, Maribor - Krčevina 99. Telefon št. 2478. 82

Gabrove in jesenove sadike

za pomladniško posaditev, ima večjo množino na prodaj Miha Ferčel, Zasipl 41, p. Bled I. 83

Večje število jabolčnih divjakov

prav lepih, svinčnikove debeline, odda drevesnica F. Vrečer, p. Vojnik pri Celju. — Večji odjemi, znatni popusti. 87

Seno

5-6 tisoč kg in 1500 kg detelje prodaja Stanislav Pollak, Sv. Ana nad Tržičem. 86

Seme pravega Kašeljskega zelja

prodaja, 20 gr za 8 Din 12, Mercina v Zgornjem Kašlju, p. Dev. Mar. v Polju. 85

Prvovrstno sladko seno,

tri vagone, vezanega v balah, ima po ugodni ceni na prodaj Rudolf Hamerlitz, Logatec. 88

Jajca za valjenje

riavih štajerskih kokoši po Din 2.50 oddaja I. Stupica, upr. šole Sv. Peter, pošta Moste pri Ljubljani. 89

Špargljeve sadike

(krempljčke) eno- in dvoletne iz Moravskih Ivančic ima na prodaj Ant. Globelnik, posestnik v Bršljinu št. 11, p. Novomesto. 81

Jalove krave.

to je one, ki se vsled srmaničnega vnetja ne obrežilo, ozdravite zanesljivo z BOSULIN SVEČICAMI. 1 škatli z natančnim navodilom 30 Din Izdeluje in razpošilja edino: lekarna pri „Angelju Vrabu“ na Vrhniki. — V zalogi vsa druga zdravila za živino! 37

Cement

Portland Split in apno zagorsko, je zastopstvo in glavna zaloga pri V. Bratina, Križevci pri Ljubljani, ki zalaga tudi z deskami, latami, tesanim lesom in raznimi cementnimi izdelki. 43

Krompir

zgodnji rožnik in beli Oneida za seme in hrano, dobavi poljubne množine prompt Kmetijska zadruga v Ptuj. 90

Lucerna

najfinejša banatska, ki se je za naše podnebje najbolj obnesla, se dobi pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta 36, trgovina z žitom, semeni in deželni pridelki. 92

Gepelj — ležeči

32 obratov, dobro ohranjen, cena po dogovoru ima na prodaj: Janez Udir, Spod. Besnica 21, pošta Kranj. 94

Več stotov dobre otave

spravljena na zračnem kozolcu, ima na prodaj: Franc Lovše v Ljubljani, Tržaška cesta 47. Cena po dogovoru. 80

Sodi za gnojnico

na novi način, zelo poceni, praktični, kakor druge sode izdeluje Jos. Zvonar, sodarstvo, Stari trg, p. Slovenjgradec. 79

Komati in koleselj

En par kmečkih komatov (kompletni z jazbecem) na podlagi (kisse) prenovljene in koleseli, vse v dobrem stanju, ima po ugodni ceni na prodaj: Franjo Peršin, sedlar, St. Vid nad Ljubljano, 78

1 vagon semenskega krompirja

(roza), lastni pridelek, prodaja Valentin Janhar, Žeje p. Smlednik pri Medvodah. 77

Fizol-Ribničar

za seme, lepo blago, ima na prodaj Franc Mikolič, Sodražica pri Ribnici. Cena po dogovoru. 76

18 kg brinovega olja

ima na prodaj Franc Rozman, Podstermec št. 15, p. Velike Lašče. 75

Češpljevo drevje

visokodebelna od najboljših sort češplj dobite pri Drevesnici bratov Dolušek, Kamnica pri Mariboru, Zahtevajte ponudbe! 74

Črno-deteljnega semena

80 kg domačega, lepega, ima na prodaj: Jakob Strah, posestnik, Pristava št. 7, p. Mengeš. Cena po dogovoru. 73

Vabilo

na redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice na Vačah, r. z. z. o. z., ki bo dne 30. marca 1930 ob 13. uri v združni pisarni z dnevnim redom: 1. poročilo načelstva; 2. poročilo nadzorstva; 3. čitanje revizijskega poročila; 4. odobritev računskega zaključka; 5. volitev nadzorstva; 6. raznoterosti. Načelstvo. 84

Sadno drevje:

jabolka, hruške, marelice, češnje, češnje in orehe vsake visokosti ima na prodaj: Alojzij Podobnikar, Dobrova pri Ljubljani. 47

Prvovrstno brinje

in smokve za žganjekuho ter semenski oves nudi najcenejše trdka I. Knez, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 3. 53

Slamorenico in gepelj

v dobrem stanju ima na prodaj: Janez Brezar, Primskovo 34, p. Kranj. 72

Kosilni stroj

po možnosti sistema „Dering“, še dobro ohranjenega kupi: Jakob Burger, Podreča, p. Smlednik. 71

Kravarja

z družino ali svobodnega sprejme takoj Križniška ekonomija Velika Nedelja pri Ormožu. 70

Erste Villach-er Brutzentrale

Villach-Khevenhüllergasse 1 (Österreich) razpošilja sproti enodnevnice piščance raznih kurjih pasem, po Schilling 1.80. Prevzame se tudi valjenje proti plačilu po 30 grošov. 69

Izdelujem železne pluge

okopalnike, osipalnice, sadne mlince s trdimi kamnitimi valci, za katere jamčim. V popravilo sprejemam stare sadne mlince. Oglasite se takoj na: Rudolf Ravnikar, Radeče pri Zidanem mostu. 68

Mlekarska pinja „Viktorija“

za 200 litrov vsebine, v dobrem stanju se prodaja. Ogleda se pri lastniku Mihael Lah, Malavas, pošta Trebnje. 67

Več kletk za kunce (zajce)

dobro ohranjenih, ima na prodaj Uršulinski samostan v Ljubljani. 66

Jajca za valenje

od čistokrvnih grahastih plimetk-kokoši po 5 Din komad ima na prodaj: Tinka Jenko, St. Vid pri Sučini. 66

Fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe! 257

Vrtnarja

le prvovrstnega strokovnjaka z letnimi spričevaji, samskega, za takojšnji nastop službe sprejme: Oskrbištvu graščine Neukloster, p. Sv. Peter v Savinjski dolini. (Ponudbi le priložiti prepise spričeval.) 91

Ostrešja

in vsakovrstna tesarska dela izvršuje solidno in najceneje trdka Steiner, Ljubljana, Jeranova ulica 19. 93

Vinski trgovci in gostilničarji pozor!

Okoli 300 hl vina belega, sortna in mešana, Rialing, Sapon, Traminec i. t. d., ter ca. 30 hl izabelskega vina ni okoli 60 hl jabolčnika se želi po nizki ceni prodati. Pod 3 hl se ne pošilja. Ogledati se je na veleposestvo Segula, Hlapenci, pošta Juršinci pri Ptuj. 54

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90,000,000 —.